

den, der nu snart, som den højtærede Minister sagde, holder 50 Aars Jubilæum. Men det har jo ikke alene ikke lykkedes at vinde Samstemning hos Lovgivningen om saadanne Ændringer, men det har i Virkeligheden heller ikke lykkedes nogen Sinde før den allerseneste Tid at rejse en Folkestemning om dette Krav. End ikke den Mand, der sad inde med de største og betydeligste Evner i agitatorisk Retning, som vor fri Forfatning endnu har set, nemlig afdøde Folketingsmand Berg, end ikke han, der med stor Varme kastede sig i Brechen gentagne Gange for at komme til en anden Valgretsordning, end ikke han med den store Tilslutning og den store Tillid, han nød omkring i Landet blandt Landets samlede Befolkning, end ikke han var i Stand til at rejse, hvad man kalder en virkelig Folkestemning til Gunst for Ændringer paa dette Omraade. Ja, end ikke det ærede Socialdemokrati har kunnet rejse en saadan Stemning. Selvfølgelig kan det meget vel faa Tilslutning paa sine Møder, naar der tales om den uhyre Uret, som den store Del af Samfundets Medlemmer nu i henved et Par Menneskealdrer har lidt derved; at de ikke have haft, hvad de Herrer kalde den almindelige Valgret — jeg vil gerne i Parentes bemærke, at jeg synes, at de Herrer blande de to Ting noget for stærkt sammen: den almindelige Valgret og den *lige* Valgret. Almindelig Valgret have vi jo haft saa godt som fuldkommen gennemført; naar jeg bortser fra en eneste By, have vi jo haft en ligesaa almindelig Valgret til de kommunale Valg Landet over som det, man nu vil instituere, men det, som vi ikke have haft, og det, som de Herrer nu ville indføre, er den *lige* Valgret. Det er den, vi ikke have haft. Jeg siger altsaa, at ikke en Gang de Herrer Socialdemokrater, der i øvrigt agitere fortrinligt, det skal jeg indrømme, have været i Stand til at rejse en virkelig Folkestemning, som kundgør og fastslaar den blodige Uret, som de Herrer mene, den store, menige Befolkning har lidt nu i snart 50 Aar. Først da den høje Regering kom med sit flotte Tilbud om at indføre den *lige* og direkte Valgret over hele Linien, begyndte det egentlig for Alvor at gaa op for Befolkningen: Ja, vi maa jo i Virkeligheden have lidt en stor Uret tidligere, thi nu kommer Regeringen selv gennem sin Chefs Mund og meddeler os det, nu maa vi tro derpaa, og nu er det rigtigt. Der er sikkert nu rejst en ikke ringe Stemning ikke alene for den al-

mindelige, men ogsaa for den *lige* Valgret rundt omkring i Landet. Men jeg maa hævde — og jeg tror ikke let, det kan bestrides —, at denne Stemning, dette Krav, selv om det nu begynder fra flere Sider at blive noget højlødt, er rejst ved Kunst, det er ikke gennem en naturlig Udvikling, at det er kommet frem og kommet til at staa klart for den almindelige Befolkning. Den har ikke i væsentlig Grad nogen Steder fremsat Klager, fremsat Beklagelser over, at den led Uret, fordi den ikke var delagtig i den *lige*, direkte Valgret til de kommunale Raad.

Imidlertid erkender ogsaa jeg, at nu er Kravet kommet op blandt Befolkningen, nu er det ikke paa sin Plads at afvise al Forhandling om denne Sag, nu er det kommet op paa en saadan Maade, at det er Lovgivningsmagtens Pligt at tage det op til alsidig og velvillig Overvejelse. Derom nærer jeg ingen Tvivl. Det er, som jeg tillader mig at mene, et Krav af ganske ny Dato, et ganske nyt i den Forstand, naar man vil anse det som et alment Krav, der nu er fremme. Men det gør jo for saa vidt intet til Sagen. Naar man erkender her, at Befolkningen har, med eller uden Føje, et almindeligt Krav paa Reform, saa er det efter min Formening Lovgivningsmagtens Pligt at tage Kravet op til Eftersyn og Overvejelse. Det vil jeg ogsaa tilraade, at man gør i dette Tilfælde, uanset at der næppe er overmaade meget, der behøver at rettes. En anden Sag er, om man vil gaa til en Revision saa omfattende som den, Forslaget tilsigter, og som jo, naar man ser ret derpaa, er mere vidtgaaende, end noget andet Forslag nogen Sinde har været. Det, der kommer det nærmest, er vel nok det Forslag, der i sin Tid i Halvtredserne blev fremsat af Balthazar Christensen, men jeg har ikke kunnet læse Balthazar Christensens Forslag saaledes, at det ogsaa gav Kvindene Valgret. Jeg tror ikke, at det var Meningen, men det skal jeg lade staa hen. Men bortset derfra, har der jo ikke nogen Sinde været stillet et Forslag, der har været mere vidtgaaende end dette med Undtagelse vist nok af et eneste, som de Herrer Socialdemokrater for nogle Aar siden stillede. Jeg er altsaa enig i den Betragtning, at Forslaget ikke bør afvises, uanset at jeg nærer den Grundanskuelse om dette Forhold, at man uden at være uretfærdig til nogen Side meget vel kunde blive staaende maaske endnu i et halvt hundrede Aar paa det, vi staa paa. Jeg ser slet ikke noget, der taler for, at dette skulde